

przedmiotu *wiedza o kulturze*.

W programie studiów znajdują się następujące przedmioty:

1. Ogólna wiedza o kulturze.
2. Antropologia kultury.
3. Europejski wymiar kultury.
4. Wiedza o sztuce (pojęcia sztuki, sztuki wizualne, widowiskowe, muzyka).
5. Semiotyka tekstów kultury.
6. Podstawy animacji kultury.

w y d z i a ł
n a u k
pedagogicznych
i społecznych

Obrony prac doktorskich

23 czerwca 2003 r. na Wydziale Nauk Pedagogicznych i Społecznych odbyła się publiczna

EWA BOCHNO

ŁARTUR DOLIŃSKI Z KOMISJĄ RW I ŻONĄ JOANNĄ → (FOT. P. KULECZKA)

7. Problemy inicjacji kulturalnej dzieci i młodzieży.
8. Specyfika metodyczna przedmiotu.
9. Prawo autorskie.
10. Udział w imprezach kulturalnych.

Na realizację programu przeznaczonych będzie 260 godzin, rozłożonych na dwa semestry. Zgłoszenia na studia przyjmowane są do 15 sierpnia br. w sekretariacie Instytutu, p. 212, tel. (068) 328 47 01.

Marian Sinica

obrona pracy doktorskiej mgr Ewy Bochno. Dysertacja została napisana przez doktorantkę pod naukowym kierunkiem prof. Marii Dudzikowej z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Recenzentkami były prof. Maria Jakowicka (UZ) i dr hab. Józefa Bałachowicz, prof. APS. Przedmiotem obrony była praca pod tytułem *Rozmowa jako metoda oddziaływania wychowawczego. Z perspektywy doświadczeń nauczycieli-wychowawców i uczniów klas początkowych*.

*

Również 30 czerwca 2003 r. na Wydziale Nauk Pedagogicznych i Społecznych odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Artura Dolińskiego napisanej pod naukowym kierunkiem prof. Tatiany Rongińskiej (UZ). Recenzentami byli profesorowie Jadwiga Izdebska z Uniwersytetu w Białymstoku, Bronisław Urban z Uniwersytetu Jagiellońskiego i Dorota Ryczyńska z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Przedmiotem obrony była praca pod tytułem *Zachowania młodzieży w sytuacjach społecznych jako transmisja wzorów rodzinnych*. pk

Nauczyciele i rodzice w dialogu

W dniu 8 kwietnia odbyło się seminarium naukowe na temat *Nauczyciele i rodzice w dialogu*, zorganizowane przez Instytut Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Uroczystego otwarcia seminarium dokonała dziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych prof. Wielisława Osmańska-Furmanek, zaś obradom przewodniczyła dyrektor Instytutu Pedagogiki i Psychologii prof. Krystyna Ferenz.

Wśród uczestników znalazły się wybitne osobistości polskiej pedagogiki – profesorowie Maria Dudzikowa, Maria Jakowicka, Mirosław Szymański, Czesław Banach, Maria Mendel, Danuta Waloszek.

Celem seminarium było zaprezentowanie podstawowych kategorii pedagogicznych do badania i analizy problematyki dotyczącej szeroko rozumianej współpracy rodziny i szkoły, wskazanie obszarów ograniczeń, napięć i dialogu w kontaktach nauczyciel-rodzic, w konsekwencji zaś sprowokowanie do tego, by z pozoru powszechnie rozpoznane, zbadane, dla wielu być

Edukacja dzieci sześciolatków Obraz debaty naukowo-społecznej

Edukacja jest sprawą nas wszystkich. W dyskusję o jej kształcie, szczególnie w przededniu wejścia w struktury Unii Europejskiej, powinni włączyć się wszyscy, którym zależy na dobrej jakości procesów integracyjnych. Najważniejszą kwestią w tej dyskusji jest edukacja tych, którzy staną się rzeczywistymi beneficjentami dokonujących się zmian – dzieci. Pracownicy naszego uniwersytetu, za sprawą prof. Danuty Waloszek są obecni w tych rozmowach na najwyższych, ministerialnych, poziomach. Nie są to, niestety, relacje partnerskie. Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu ustawicznie omija środowisko naukowe w dyskusjach i decyzjach o formule edukacji w Polsce. Ustawicznie zwracamy uwagę na konieczność wielośrodowiskowej dyskusji nad tą najważniejszą dla państwa, narodu kwestią.

W tym właśnie celu zorganizowana została w dniach 21-22 czerwca przez Zakład Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej debata, która dotyczyła głównie i przede wszystkim próby nakreślenia najważniejszych dziś kwestii wyznaczającej powodzenie społeczeństwa polskiego w przyszłości – edukacji najmłodszych. Wszystko bowiem co najważniejsze dla życia człowieka i społeczeństwa, które tworzy i w którym żyje, zdarza się w pierwszych jego sześciu latach życia (F. Znaniecki, G. Vuco, J. Korczak, M. Montessorii, i inni). To nie gimnazjum wyrównuje szanse edukacyjne, lecz przedszkole – dostęp do niego niezależnie od miejsca zamieszkania, zasobności finansowej rodziców, chęci czy też niechęci urzędników. W krajach o wysokim poziomie życia wskaźnik powszechności edukacji przedszkolnej osiąga najwyższy pułap: Niemcy – 100%, Belgia – 90%, Wielka Brytania – 90%. Wiele krajów, które przeszły transformacje ustrojowe, np. Węgry - nie zamknęto ani jednego przedszkola, a Rosja dynamicznie odrabia straty spowodowane „Pierestrojką”. Wszystkie kraje stawiają na dzieciństwo i edukację w nim, my – przeciwnie, zamykamy przedszkola nadal, proponujemy dzieciom formy

może oczywiste sprawy „przemyśleć na nowo”, osadzić w nowym kontekście, zreinterpretować.

Godnym podkreślenia jest fakt, iż inicjatorki i organizatorki przedsięwzięcia dr Inetta Nowosad oraz dr Mirosława Nyczaj-Drąg do udziału w seminarium, oprócz środowiska naukowego i studentów, zaprosiły także pracowników zielonogórskiej oświaty, realizując tym samym pierwszy etap programu szkoleniowego dla dyrektorów szkół (różnych typów i szczebli) i przedszkoli oraz pedagogów szkolnych, mającego na celu poprawę obecnego stanu w zakresie współpracy nauczycieli i rodziców na terenie Zielonej Góry.

W zorganizowaniu szkolenia wsparcia udzielili: Samorządowy Ośrodek Doskonalenia i Doradztwa oraz Urząd Miejski, reprezentowany na seminarium przez Wiceprezydenta Miasta Macieja Kozłowskiego.

Kolejne spotkania z tego cyklu zaplanowano na 26 kwietnia, 17 maja i 7 czerwca 2003 roku.

*Inetta Nowosad
Mirosława Nyczaj-Drąg*

często uwłaczające godności człowieka (byle gdzie, byle jak, przez byle kogo prowadzone).

Formuła debaty umożliwia czynny udział wszystkich zainteresowanych rozwiązaniem określonej przez prowadzącego kwestii. Nie jest łatwą zarówno dla prowadzącego jak i dla uczestników. Zysk jednak jest wielostronny – w wyniku aktywnego uczestnictwa wszystkich zebranych na sali, ustawicznego prowokowania do zabierania głosu, osiąga się szeroki i głęboki obraz problemu, zagadnienia, obraz dopełniany naukowo i praktycznie, czego nie osiągnie się w tradycyjnie realizowanej konferencji.

Na sali spotkali się przedstawiciele różnych grup zawodowych związanych z edukacją. Były dzieci z przedszkola w Radomicku, były nauczycielki przedszkoli, oddziałów przedszkolnych, edukacji zintegrowanej I-III. Do debaty wprowadzili pracownicy nauki: prof. Maria

UCZESTNICY KONFERENCJI

WYSTĘPY DZIECI Z PRZEDSZKOŁA W RADOMICKU

Dudzikowa z UAM z Poznania, dr A. Suchora-Olech z Akademii Pomorskiej ze Słupska, dr D. Bierowska, reprezentująca *Życie Szkoły*, prof. K. Ferenz z UZ, prof. R. Stankiewicz (UZ), doktorzy z UZ: A. Łojewska, M. Nyczaj-Drag, I. Kopaczyńska, I. Nowosad, Adam Dąbek UZ, magistrowie z UZ: Klaudia Błaszczyk, Agnieszka Olczak, Anetta Soroka-Fedorczuk, Ewa Nowicka, Robert Wysocki. Całością debaty kierowała prof. Danuta Waloszek.

Dyskusja, którą wiązką tańców polskich, rozpoczęły dzieci z Przedszkola z Radomicka, skupiona została w trzech kręgach tematycznych: 1. Regulatory zachowań dziecka w przedszkolu i szkole; 2. Wczesna diagnoza rozwoju dziecka jako podstawa powodzenia w zabawie, nauce; 3. Koncepcje, rozwiązania, organizacja edukacji dzieci sześciolatków. Wprowadzeniem do dyskusji były cztery wystąpienia plenarne: prof. Marii Dudzikowej na temat wybranych kwestii edukacji w Polsce, prof. Danuty Waloszek wokół problematyki przygotowania dziecka do „szkoły” czy do nowych zadań, prof. R. Stankie-

wicza zakreślające pole pojęciowe edukacji elementarnej oraz prof. K. Ferenz o codzienności dziecka i czynnikach ją wyznaczających.

Ideą debaty była także próba integracji środowiska praktyków i teoretyków. Z tego też względu do dyskusji zaproszeni zostali nauczyciele – słuchacze Podyplomowych Studiów Edukacji Elementarnej UZ, kierowanych przez prof. D. Waloszek w ramach grantu MENiS. Lista osób jest długa. Dość wspomnieć, iż głos zabrało ponad dwudziestu nauczycieli z województwa lubuskiego. Od wielu zaproszonych gości, którzy z racji obowiązków nie mogli bezpośrednio uczestniczyć w debacie z racji losowych okoliczności lub ważnych zadań zawodowych, otrzymaliśmy wsparcie i życzenia sformułowania konstruktywnych wniosków. Takie szczególne życzenia otrzymaliśmy od Sekretarza Stanu w MENiS, Franciszka Potulskiego.

Podczas dwudniowej debaty prezentowane były nagrania wypowiedzi dzieci na temat ich przyszłości, wypowiedzi rodziców, nauczycieli wokół form edukacji. Przez dwa dni w holu Uniwersytetu przy al. Wojska Polskiego można było oglądać wystawę dorobku przedszkoli - nr 10 z Gorzowa Wlkp., z Zielonej Góry - Przedszkole nr 11, z Sulechowa - Przedszkole nr 2, z Żar - Przedszkole nr 3, Przedszkole w Radomicku, Artystyczne Przedszkole nr 12 z Nowej Soli, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 ze Świebodzina i inni. Każdy, kto chciał się wypowiedzieć, mógł to uczynić bezpośrednio, zabierając głos na sali lub pośrednio, korzystając z tablicy w holu. Na kanwie debaty powstanie książka, uwzględniająca wypowiedzi przygotowane jak i spontaniczne, bezpośrednie jak i nagrane na kasetach rozmowy. Debata po raz pierwszy w historii Uniwersytetu przekazywana była do sieci Internetu za sprawą pracowników uczelnianego Centrum Komputerowego.

Obrady zakończyliśmy apelem skierowanym do Ministra Edukacji o rozpoczęcie poważnej dyskusji o edukacji dzieci w Polsce, przeciwstawiając się koncepcjom przeniesionym do kraju z innych obszarów kulturowych (np. Portugalii, Holandii) w sytuacji bogatych ofert własnych. Zaproponowaliśmy także ogłoszenie przez Rząd RP konkursu na najlepszą formułę edukacji dla wsi. Nauczyciele-praktycy opracowali apel o dobrą jakość edukacji dzieci, który skierowany został do prasy.

Danuta Waloszek

Podziękowanie

Szanowni Państwo,
Koledzy i Koleżanki, Drodzy Studenci

Dwadzieścia pięć lat przepracowanych w uczelni pozwoliło mi na nawiązanie wielu sympatycznych kontaktów zawodowych i pozazawodowych. Pozwoliło mi na przekraczanie granic możliwego i niemożliwego. W tym czasie zdobyłam, dzięki Wam, doświadczenie naukowe. Kontakty z Wami pozwoliły mi osiągnąć tego, co kiedyś wydawało się być poza mną, moimi marzeniami. To dzięki niezgodzie wielu z Was, krytyce (czasami bole-

snej) nie ustawałam w poszukiwaniach, budowałam w sobie nowy ład. Dziś, ponieważ podjęłam decyzję o zmianie miejsca pracy, za to wszystko Wam dziękuję. Dziękuję tym, którzy we mnie uwierzyli i wzmacniali moje myśli i tym, którzy kontestowali, wątpili w to, co proponuję. Wszystko to służyło zmianie.

Życzę wszystkim z „mojego dwudziestopięcioletnia” wszelkiej pomyślności.

Z wyrazami szacunku, z serdecznymi pozdrowieniami

Danuta Waloszek